

Multidisciplinair veiligheids- advies Flaeijelfeest 2019

Versie 1.0 - voorlopig advies 14 januari 2019
Van: Veiligheidsregio Fryslân, Politie Noord-Nederland (Team Zuidoost Friesland)
Voor: gemeente Heerenveen

Inhoudsopgave

1. Over dit document	3
1.1 Samenvatting	3
1.2 Doel	3
1.3 Voor wie	3
1.4 Inhoud	3
2. Inleiding	4
2.1 Flaeijfeest	4
2.2 Risico-inventarisatie	4
2.4 Scenario's	4
2.5 Organisatievorm	4
3. Risico-inventarisatie	5
3.1 Risicoprofiel	5
3.1.2 Publieksprofiel	5
3.1.2 Activiteitenprofiel	5
3.1.3 Ruimtelijk profiel	5
4. Scenario's	7
4.1 Verstoring openbare orde	7
4.2 Extreem weer	7
4.3 Brand	7
4.4 Vastlopende verkeersstromen	7
5. Advies	8
Veiligheidsadvies Politie Zuidoost Friesland	9
Bijlage: risicoprofiel	10

1. Over dit document

Referentie	Model multidisciplinair veiligheidsadvies
Auteur(s)	Veiligheidsregio Fryslân (Crisisbeheersing, Brandweer, GHOR) en Politie
Beheer	Afdeling crisisbeheersing
Datum bespreking	14 januari 2019
Bestemd voor	Gemeente Heerenveen

1.1 Samenvatting

Dit is het voorlopige veiligheidsadvies voor het evenement Flaeijelfeest op 26, 27 en 28 september 2019 in Nieuwehorne (gemeente Heerenveen). Het evenement is gecategoriseerd als een aandacht (B) evenement. Het is mogelijk dat het evenement leidt tot verhoogde risico's.

De organisatie van het Flaeijelfeest wil het evenement in 2019 graag op een nieuwe locatie organiseren. Dit betreft Buitenweg 5 in Oudehorne. De gemeente Heerenveen heeft de Veiligheidsregio Fryslân en Politie daarom gevraagd een integraal veiligheidsadvies op te stellen gericht op de nieuwe locatie. Na overleg tussen gemeente en de organisatie zal blijken of de nieuwe locatie tot de mogelijkheden behoort.

Het evenement kenmerkt zich door:

- Een jaarlijks terugkerend evenement, maar nu op een nieuwe evenementenlocatie.
- Plattelandsgebied (impact op bereikbaarheid).
- Het ruimtelijk profiel van het evenemententerrein; omvang van het terrein en de bereikbaarheid.
- Ten gevolge van het evenement ontstaat er mogelijk een beperking in de hulpverlening aan omwonenden.

1.2 Doel

Met dit integrale advies informeren en adviseren de hulpdiensten de gemeente over de maatregelen om de risico's te beïnvloeden.

Het advies is tot stand gekomen op basis van de door gemeente Heerenveen aangeleverd documenten, ontvangen op donderdag 10 en vrijdag 11 januari 2019:

- Bijlage 2B – detailoverzicht indeling terreinen

Dit betreft een voorlopig advies, nieuwe draaiboeken en of aanvullingen kunnen leiden tot een bijstelling van het advies.

1.3 Voor wie

Dit document is bestemd voor de burgemeester van de gemeente Heerenveen.

1.4 Inhoud

Dit document beschrijft de volgende onderwerpen.

2. Inleiding
3. Risico inventarisatie
4. Scenario's
5. Advies maatregelen
6. Advies coördinatie niveau

2. Inleiding

2.1 Flaeijelfeest

Het Flaeijelfeest is een jaarlijks terugkerend evenement in het laatste weekend van de maand september in de omgeving Oudehorne / Nieuwehorne. Op zaterdag 28 september is een eendaags open luchtmuseum dat de rijke cultuurhistorie van Friesland tentoon stelt. De dag start tussen 10:00 uur en 12:00 uur met een boerenoptocht over een route van 4 kilometer (buiten het evenemententerrein). De optocht bestaat uit ruim 80 rijtuigen, koetsen, boerenwagens en karren, tractoren, oldtimers en grote stoomwalsen. De activiteiten zijn gericht op een divers publiek van alle leeftijden. Op donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond is er een muziekprogramma in de feesttent.

2.2 Risico-inventarisatie

De adviesgroep heeft een risico-inventarisatie gesprek gevoerd over het Flaeijelfeest. Op basis van eerder opgedane ervaringen en een analyse van de relaties tussen het organisatie-, publieks-, activiteiten-, en omgevingsprofiel is het risicoprofiel ontstaan.

2.4 Scenario's

Naar aanleiding van het risicoprofiel heeft de adviesgroep de volgende scenario's geïnventariseerd:

- Verstoring openbare orde; vechtpartij
- Extreme weersomstandigheden
- Brand op of in de omgeving van het evenemententerrein
- Vastlopende verkeersstromen

Wij adviseren om de scenario's als volgt uit te werken:

1. Beschrijving van de gebeurtenis, inclusief oorzaak en gevolg.
2. Beschrijving van de maatregel(en) en het effect van de maatregel(en).

2.5 Organisatievorm

Voor dit evenement is geen opschaling noodzakelijk.

3. Risico-inventarisatie

3.1 Risicoprofiel

De risico-inventarisatie leidt tot een overzicht van de mogelijke risico's die horen bij het evenement. De ervaringen met eerdere edities en vergelijkbare evenementen is daarvoor een belangrijke kennisbron. In deze paragraaf wordt per profiel een samenvatting van de risico's beschreven. In de bijlage is het risico-profiel volledig uitgewerkt.

3.1.2 Publieksprofiel

Het publieksprofiel bestaat uit een beschrijving van het type publiek dat op het evenement aanwezig is. Het betreft evenement met de doelgroep van jong tot oud, gezinnen en individuen. Het muziekevenement in de feesttent trekt met name een jonger publiek.

De mogelijke risico's als gevolg van het publieksprofiel zijn:

- De te verwachten publieksomvang is op het moment van het opstellen van dit advies nog niet bekend. De (dynamiek van de) omvang van het publiek is relevant voor nagenoeg alle capaciteitsaspecten en maatregelen voor het evenement.
- Een deel van het publiek keert jaarlijks terug. Zij hanteren vaste gewoontes. Een nieuwe locatie vraagt daarom extra aandacht om patronen van terugkerende bezoekers te doorbreken.
- Verstoring van de openbare orde door (kleine) vechtpartijen. Eventueel door het gebruik van alcohol en verboden middelen. Met name in de avonden rondom het muziekprogramma in de feesttent.

3.1.2 Activiteitenprofiel

Het gaat hierbij om de aard van de activiteiten, het verloop ervan en de mate waarin het publiek bij deze activiteiten betrokken is. De eigenschappen van de organisatie en haar personeel om hiermee om te gaan beïnvloeden dit profiel.

De mogelijke risico's als gevolg van het activiteitenprofiel zijn:

- De boerenoptocht met diverse soorten voertuigen brengt dynamiek met zich mee in een platte landsgebied dat zich kenmerkt door smalle (max 250 cm) wegen. Een mogelijk risico is de bereikbaarheid bij een calamiteit op of aan de route ten tijde van de boerenoptocht. Uit de planvorming moet duidelijk worden dat het instromende verkeer de boerenoptocht niet kruist.
- Het programma kenmerkt zich door diverse uiteenlopende onderdelen (definitief programma is op het moment van het opstellen van dit advies nog niet bekend). Net als de publieksomvang hebben de activiteiten invloed op de capaciteitsaspecten en maatregelen van het evenement.
- De aanwezigheid van dieren bij een evenement brengt risico's met zich mee. Er kan bijvoorbeeld paniek ontstaan bij de paarden die deelnemen aan de boerenoptocht.

3.1.3 Ruimtelijk profiel

Voor het ruimtelijk profiel zijn van belang de bereikbaarheid, de spreiding of concentratie van de activiteiten, de verantwoordelijkheid van de eigenaren van het terrein en externe factoren, zoals de kans op slecht weer, een bommelding, uitval van nutsvoorzieningen, grote brand enzovoort.

De mogelijke risico's als gevolg van het ruimtelijk profiel zijn:

- Het betreft een nieuwe locatie, de bereikbaarheid van het evenement is nog onvoldoende duidelijk. De verwachte hoeveelheid bezoekers, de activiteiten (boerenoptocht, openlucht museum, tentfeest) en de infrastructurele situatie (parkeren, openbaar vervoer, taxi etc.) dienen helder en op elkaar afgestemd te zijn.
 - De bereikbaarheid moet visueel worden gemaakt met bebording (vanaf grote toegangswegen).
- De calamiteitsroute moet ten tijde van een calamiteit vrij worden gehouden van verkeer zodat de hulpdiensten altijd kunnen passeren. Dit geldt ook tijdens de optocht.
 - De doorgaande route door het dorp dient vrij te blijven van obstakels.

- De afbakening van het evenemententerrein (inclusief de boerenoptocht) dient helder te zijn in het kader van taken en verantwoordelijkheden.
- Het evenement heeft invloed op het gebied rondom de evenementenlocatie. Activiteiten hebben verschillende publieksgroepen. Er moet rekening worden gehouden met de Stichting uit de bron van Christus. Het terrein van de geloofsgemeenschap grenst aan de evenementenlocatie. In overleg kunnen tijdelijke voorzieningen worden getroffen zoals veilige afstand, extra personeel (beveiliging), maar in ieder geval afspraken maken tussen de organisatie (van de beveiliging) en de Stichting.
- De omgeving van het evenemententerrein bevat kwetsbare objecten (o.a. ambulancepost Nieuwehorne, brandweerkazerne Nieuwehorne). Bij het ontwikkelen van de plannen moet gekeken worden naar de invloed op de bedrijfsvoering van deze en eventuele andere kwetsbare objecten.
- Op het nieuwe terrein zijn nog geen voorzieningen zoals riolering, elektriciteit en stromend water.
- De bereikbaarheid van mobiele verbindingen is in dit buitengebied summier.

4. Scenario's

Op grond van het risicoprofiel, zoals het hoofdstuk hiervoor is beschreven, wordt tijdens het evenement rekening gehouden met vier scenario's.

4.1 Verstoring openbare orde

Scenario 1: verstoring openbare orde In dit scenario vinden geweldplegingen, bedreigingen of vandalisme plaats.	
Effect	Matig (gewonden, aanhoudingen)
Waarschijnlijkheid	Aannemelijk
Plaats	Evenemententerrein en eventueel directe omgeving
Tijd	Gedurende het evenement en bij de uitstroom
Opschaling	Nee

4.2 Extreem weer

Scenario 2: extreem weer a) In dit scenario zijn mensen niet voorbereid op een plotselinge extreme weersverandering maar ook op ontruiming bij onweer / calamiteit, onderkoeling bij noodweer, warm weer (uitdroging). b) Impact van extreem weer (hevige regenval) op het parkeren.	
Effect	a) groot (bij extreem weer met ontruiming tot gevolg) b) groot (bij extreme regenval waardoor de weilanden voor het parkeren ongeschikt raken).
Waarschijnlijkheid	laag
Plaats	Evenemententerrein
Tijd	a) Gedurende het evenement b) Voorafgaand en gedurende het evenement
Opschaling	Nee

4.3 Brand

Scenario 3: brand op of in de omgeving van het evenemententerrein In dit scenario breekt een brand uit op of nabij het evenemententerrein.	
Effect	Matig tot groot (mogelijke ontruiming, mogelijke gewonden, schade)
Waarschijnlijkheid	Laag
Plaats	Evenemententerrein en directe omgeving
Tijd	Gedurende het evenement
Opschaling	Mogelijk

4.4 Vastlopende verkeersstromen

Scenario 4: vastlopende verkeersstromen In dit scenario raken de toevoerwegen naar of van het evenement verstopt als gevolg van het grote verkeersaanbod.	
Effect	groot
Waarschijnlijkheid	aannemelijk
Plaats	Toegangswegen evenemententerrein en boerenoptocht
Tijd	Voorafgaand, gedurende en na afloop van het evenement
Opschaling	Nee

5. Advies

Uitgangspunten:

- De organisator van een evenement is primair verantwoordelijk voor een veilig en ordelijk verloop van een evenement.
- De burgemeester is verantwoordelijk voor het toezicht op c.q. de handhaving van de openbare orde en openbare veiligheid bij evenementen.
 - Vergunningen en ontheffingen van het bevoegd gezag zijn belangrijke instrumenten om eisen te stellen aan de organisator bij een (dreigende) aantasting van de openbare orde en veiligheid.
- De hulpdiensten adviseren de vergunningverlener.

In deze fase adviseren wij om maatregelen voor de geconstateerde risico's uit te werken in een veiligheidsplan en een verkeersplan.

Veiligheidsplan

Een veiligheidsplan is een plan waarin alles staat beschreven wat te maken heeft met de veiligheid van het evenement dat je organiseert. Belangrijk bij het opstellen van een veiligheidsplan is dat in het plan beschreven staat hoe het daadwerkelijk op je evenement geregeld is.

- Omschrijving van je evenement
 - Uitwerking van het programma
 - Omvang van het publiek, per dag en per onderdeel in het programma
- Risico's
- Beschrijving en werkwijze van de organisatie (tijdens het evenement).
- Beveiliging en veiligheid
 - Beveiliging
Beschrijving van de beveiliging en de taken die zij hebben.
In overleg kunnen tijdelijke voorzieningen worden getroffen zoals veilige afstand, extra personeel (beveiliging). Beschrijf in ieder geval de afspraken die zijn gemaakt tussen de organisatie (van de beveiliging) en de Stichting Uit De Bron Van Christus.
 - Crowdmanagement
Beschrijf de maatregelen om overcrowding op het evenemententerrein en toegangswegen te voorkomen en het publiek te kunnen sturen.
 - Bereikbaarheid
 - Geef aan hoe de hulpdiensten de evenementenlocatie ongehinderd kunnen bereiken.
 - Voor een adequate hulpverlening kan het noodzakelijk zijn dat een evenemententerrein goed bereikbaar is. Denk aan het inrichten van een calamiteitenroute, conform voorwaarden in het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen (Bbgbop).
 - De omgeving van het evenemententerrein bevat kwetsbare objecten (o.a. ambulancepost Nieuwehorne, brandweerkazerne Nieuwhorne). Bij het ontwikkelen van de plannen moet gekeken worden naar de bereikbaarheid van deze en eventuele andere kwetsbare objecten. Er kunnen
 - Brandveiligheid
 - Geneeskundige hulpverlening
- Scenario's
Wij adviseren de volgende vier scenario's uit te werken:
 1. Verstoring openbare orde
 2. Vastlopende verkeersstromen
 3. Extreem weer
 4. Brand

Beschrijf per scenario in ieder geval:

- de gebeurtenis, inclusief oorzaak en gevolg.
- de maatregel(en) en het effect van de maatregel(en).

- Ontruiming
 - Voor de locaties waar zich bezoekers/toeschouwers ophouden moet je beschrijven op welke wijze wordt ontruimd. De organisatie en/of beveiliging zijn verantwoordelijk voor eventuele noodzakelijke ontruiming.

Verkeersplan

Het Flaeijelfeest heeft door omvang en inhoud invloed op het verkeer. Daarom adviseren wij een verkeersplan op te stellen. Dit heeft tot doel om de bezoekersstromen te regelen en de overlast voor bedrijven, bewoners en de overige weggebruikers zo veel mogelijk te beperken. Voeg ook een duidelijke verkeerstekening bij.

- Bezoekers/deelnemers evenement
 - Geef aan op welke wijze bezoekers/deelnemers naar het evenement komen (auto, fiets, openbaar vervoer, taxi, lopend). Maak hiervan ook een verdeling in percentages.
 - Geef de aan- en afvoerroutes aan voor bezoekers/deelnemers/organisatie.
- Afsluitingen en omleiding
 - Geef aan of er gebruik gemaakt gaat worden van de rijbaan en/of parkeerruimte;
 - Geef aan welke weg(en) en/of parkeerruimte wordt afgesloten voor welke verkeer en op welke data en tijdstippen.
 - Geef aan hoe de omleidingsroute voor het (doorgaand) verkeer loopt indien wegen worden afgesloten.
- Overige verkeersmaatregelen
 - Geef aan: parkeer- en stopverbod, eenrichtingsverkeer, snelheidsbeperking, bewegwijzering.
 - Geef aan op welke wijze de inzet van verkeersregelaars noodzakelijk is (inclusief data en tijden).
- Parkeren
 - Geef aan welke parkeergelegenheden voor auto's beschikbaar zijn en hoeveel. Dit moet in verhouding zijn met de bezoekersomvang en het programma. Hou hierbij ook rekening met de impact van extreme weersomstandigheden op parkeergelegenheid (bijvoorbeeld hevige regenval).
 - Geef de locaties en aantallen aan van de fietsparkeergelegenheden.
- Calamiteitenroutes
 - Geef aan wat de calamiteitenroutes zijn van de hulpdiensten. (in overeenstemming met het veiligheidsplan)
- Voorlichting
 - Geef aan bewoners/bedrijven informatie over stremmingen en andere verkeersmaatregelen.
 - Geef deelnemers/bezoekers informatie over stremmingen, parkeerfaciliteiten en andere verkeersmaatregelen. Dit is extra belangrijk omdat het een nieuwe evenementenlocatie betreft.

Veiligheidsadvies Politie Zuidoost Friesland

De politie Zuidoost Friesland heeft in aanvulling op bovenstaand advies nog een aantal specifieke voorwaarden. Deze vindt u in de bijgevoegde brief.

Bijlage: risicoprofiel

Publieksprofiel

Identificeerbaarheid	Het betreft een evenement met anoniem publiek. Er vindt kaartverkoop plaats. De boerenoptocht vindt buiten het evenemententerrein plaats en is vrij toegankelijk.
Verblijfsduur	Het evenement duurt meerdere dagen. Het merendeel van de bezoekers komt op zaterdag 28 september. De gemiddelde verblijfsduur van het publiek is enkele uren. Het evenement kent meerdere onderdelen: de boerenoptocht (op zaterdag 28 september), openlucht museum en het tentfeest. Tijdens de boerenoptocht en het openlucht museum op het evenemententerrein stroomt het publiek door.
Contractrelatie	Er is sprake van een enkelvoudige contractrelatie. Bezoekers keren jaarlijks terug naar dit evenement.
Publieksomvang	De te verwachten bezoekers voor 2019 zijn bij het opstellen van dit advies nog niet bekend. In 2018 is rekening gehouden met de volgende bezoekers: Donderdagavond 1.250 Vrijdagavond 1.800 Zaterdag overdag 10.000 Zaterdagmorgen (boeroptocht) 25.000 Zaterdagavond 3.500
Publiekssamenstelling	Het betreft een heterogene groep, een massa individuen.
Publiekseigenschappen	Er wordt een doorsnee Nederlands publiek verwacht, met daarbij ook kinderen, ouderen en verminderd zelfredzamen.
Gedragseigenschappen	Er worden geen problemen verwacht met de doelgroep (van jong tot oud, gezinnen en individuen) van het evenement.

Activiteitenprofiel

Aard activiteit	Er worden diverse activiteiten georganiseerd die risico's met zich meebrengen. De boerenoptocht bestaat uit ruim 80 rijtuigen, koetsen, boerenwagens en karren, tractoren, oude oldtimers en grote indrukwekkende stoomwalsen. Verder valt te denken aan: de gratis nostalgische kermis voor de kinderen, tientallen ambachten, de levensechte Dorpsstraat met de beroepen van 100 jaar geleden, muziek en straattheater.
Tijdsdimensie	Het betreft een meerdaags evenement. De muziekoptredens in de feesttent zijn in op donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond / nacht. Op zaterdag is het openluchtmuseum op het evenemententerrein geopend en vindt van 10.00 – 12.00 uur de boerenoptocht plaats.
Relatie activiteiten publiek	Het publiek is beperkt betrokken bij het evenement. Veelal loopt het als toeschouwer langs de tentoongestelde objecten. Er is veel dynamiek op het evenemententerrein.
Eigenschappen organisator	De Stichting Flaeijelfestiviteiten organiseert het evenement al tientallen jaren. Het is een organisatie die bestaat uit circa 450 vrijwilligers.

Ruimtelijk profiel

Bereikbaarheid en spreiding	Het evenemententerrein bevindt zich op een nieuwe locatie. Het betreft (net als de voorgaande locatie) plattelandsgedebied met veel smalle wegen. In de nacht zijn deze wegen matig tot slecht verlicht. Voor deze nieuwe locatie moeten de bezoekersaantallen op bereikbaarheid worden afgestemd. De bereikbaarheid betreft o.a. de wegen, beschikbaarheid van openbaar vervoer en parkeervoorzieningen. Het gebied kent diverse obstakels/kunstwerken. Dit geldt niet alleen voor het evenemententerrein, maar voor alle locaties waar activiteiten zijn.
Toegankelijkheid	Op het evenemententerrein is een toegangscontrole met kaartverkoop van kracht. De boerenoptocht is vrij toegankelijk. Scheiding van evenementenbezoekers

	kers en overig publiek is dan minder eenvoudig te realiseren.
Ruimtelijke omgeving	Het evenement vindt plaats op een onoverdekte buitenlocatie. Uitzondering hierop is de feesttent. Het evenemententerrein wordt ingericht als openluchtmuseum. Je beleeft een dag uit het verleden.
Meervoudig gebruik	Er is sprake van enkelvoudig gebruik. Op de locatie vindt enkel het evenement plaats en geen andere activiteiten. Het evenement heeft invloed op het gebied rondom de evenementenlocatie. Activiteiten hebben verschillende publieksgroepen. Er moet rekening worden gehouden met de Stichting uit de bron van Christus. Het terrein van de geloofsgemeenschap grenst aan de evenementenlocatie. In overleg kunnen tijdelijke voorzieningen worden getroffen zoals veilige afstand, extra personeel (beveiliging), maar in ieder geval afspraken maken tussen de organisatie (van de beveiliging) en de Stichting.
Eigendomsstructuur	Het betreft privaat terrein. De boerenoptocht vindt plaats op publiek terrein.
Externe factoren	Er worden scenario's uitgewerkt die rekening houden met externe factoren. Wij adviseren de volgende scenario's uit te werken: 1. Vechtpartij 2. Extreme weersomstandigheden 3. Brand op of in de omgeving van het evenemententerrein 4. Vastlopende verkeersstromen
Externe veiligheid	n.v.t.